

ПРОБЛЕМА СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ ПЕДАГОГІВ ЯК ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНА ПРОБЛЕМА

Торба Н.Г.

доцент кафедри ПП та М

*Білоцерківський інститут неперервної професійної освіти
ДВНЗ «УМО» НАПНУ, Україна*

Сучасна освіта в умовах переходу на національну модель освіти потребує «нового» типу педагога — це творча особистість яка, володіє сучасними методами і технологіями освіти, прийомами психолого-педагогічної діагностики та корекції поведінки учнів, способами самостійного конструювання освітнього процесу в умовах конкретної практичної діяльності, умінням прогнозувати кінцевий результат своєї діяльності.

Проблема становлення і розвитку професіоналізму є загальнодержавною проблемою, вирішенню якої відводиться пріоритетне завдання. Не випадково основною метою освіти стає не просто сукупність знань, умінь і навиків, а заснована на них особиста, соціальна і професійна компетентність — уміння самостійно добувати, аналізувати і ефективно використовувати інформацію, уміння раціонально й ефективно жити і працювати в світі, що швидко змінюється.

Педагог є головною дійовою особою будь-яких перетворень, які вимагають від нього переорієнтації його діяльності на нові педагогічні цінності, що, у свою чергу, висвічує одну з основних проблем в роботі щодо підвищення професіоналізму педагогів.

Сьогодні педагог поставлений в такі умови, коли високий розвиток професіоналізму виступає обов'язковою умовою його формування як педагогічного суб'єкта згідно новій парадигмі і методології освіти. Лише з таким педагогом можна говорити про якісну освіту, оскільки якість освіти - це показник розвитку суспільства, національної культури, національної самосвідомості.

Модель педагога-професіонала включає в себе високий рівень розвитку професійної майстерності, який визначається присвоєнням кваліфікаційної категорії. Але і особистість сучасного педагога має відповідати вимогам ринку освітніх послуг, а саме: педагог має володіти високою комунікабельністю, мобільністю, конкурентоспроможністю в професійному середовищі [4]. високим рівнем професійної компетентності.

Так, В. Баркасі виділяє такі критерії та показники професійної компетентності педагога:

1) процесуально-змістовий з показниками:

знання (методологічні, загальнотеоретичні, спеціальні), уміння, навички; оволодіння основами педагогічних технологій; використання прийомів педагогічного менеджменту;

2) суспільно-громадянський з показниками: громадянська відповідальність; розуміння значущості педагогічної діяльності; суспільна активність;

3) культурологічний з показниками: усвідомлення себе носієм національних цінностей; толерантність, повага до мови, релігії, культури різних націй; планетарне мислення;

4) регулятивно-оцінний з показниками: мотивація досягнення компетентності;

рівень професійної самосвідомості; емоційна гнучкість;

5) професійно-особистісний з показниками: гуманність; мобільність; комунікативність [1, с. 74].

Сучасного педагога не поставиш у жорсткі рамки формули «знання - уміння - навички», немає інструменту, яким можна виміряти шляхетність його душі, неповторні моменти його творчості в освітньому процесі.

В. Калінін у процесі дослідження проблеми готовності педагога до професійної діяльності визначив такі критерії його професійної готовності: стимулюючий, когнітивний, практичний, ціннісний та результативний [5, с.15].

О. Волченко виділяє професійно-мотиваційний, змістово-операційний, персоналізований, результативний критерії [3].

Період навчання в освітньому закладі виступає для особистості як сфера реалізації та подальшого розвитку її здібностей, сфера соціальних контактів, у яких втілюються її цінності, установки, уявлення, спрямування та життєві сенси в конкретно-практичних і поведінкових формах.

У цей період відбувається соціальне та особистісне самовизначення. Головними психологічними надбаннями підліткового віку, за визначенням І. Кона, є відкриття свого внутрішнього світу, усвідомлення своєї неповторності та унікальності. Особистість підліткового віку потребує не стільки автономії від дорослих, скільки чіткої орієнтації та визначення свого місця в житті. Це зумовлює необхідність розвитку інтегративних механізмів самосвідомості, формування світогляду й життєвих позицій. У цей період юнацтво має впоратися з великою кількістю завдань розвитку – їх більше ніж в будь-який інший період життя. Пройти успішно цей складний період без професійного педагогічного супроводу дуже складно.

Отже щоб відповідати вимогам своєї професії й гарантувати високу якість освітнього процесу, педагогу необхідно щиро прагнути стати професіоналом своєї справи, досягти певних вершин професіоналізму. Стимулом до «руху нагору» може стати дещо прагматичний вислів А.С.Макаренка: «Наші діти – це майбутні громадяни нашої країни і громадяни світу... Наші діти – це наша старість. Правильне виховання – це наша щаслива старість, погане виховання – це наше майбутнє горе, це наші сльози, це – наша провина перед іншими людьми, перед усією країною». [2,6].

Список використаних джерел:

1. Баркасі В. В. 9 Формування професійної компетентності в майбутніх учителів іноземних мов (1997–2004 рр.): дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Баркасі Вікторія Володимирівна. – Одеса, 2004. – 254 с.
2. Біла І. М. 1 Професіоналізм педагога як передумова становлення творчої особистості дитини // Педагогічна Спадщина В. О. Сухомлинського у діалозі із сучасністю. – Луцьк., 2014. – С.38-42.
3. Волченко О. М.16 Комунікативна компетенція майбутніх учителів іноземних мов у контексті теорії діяльності // 36. наук. пр. Уманського держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини. – 2005. – № 1. – С. 40–46.
4. Гершунский Б. С. 23 Педагогическая прогностика: Методология, теория, практика – К.: Вища шк., 1986. – 197 с.
5. Калінін В. О. 34 Формування професійної компетентності майбутнього вчителя іноземної мови засобами діалогу культур: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 – Житомир, 2005. – 20 с.
6. Макаренко, А. С.2 Педагогическая поэма –.: ИТРК, 2003. – 736 с., ил.